

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților

I. DESCRIEREA SITUAȚIEI ACTUALE

Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, reprezintă principalul act normativ prin care este reglementat sistemul de norme tehnice, juridice și economice care stă la baza administrării spațiilor verzi din intravilanul localităților.

Forma actuală a Legii 24/2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a făcut obiectul unor operațiuni de revizuire insuficient corelate cu celelalte norme juridice ce au impact asupra modului de dezvoltare, protejare și administrare a spațiilor verzi (i.e. legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții). Aceasta modalitate de revizuire a legii, prin modificări punctuale, fără a se urmări coerența ansamblului de prevederi, corelarea acestora cu celelalte acte normative care au incidenta, precum și neadaptarea prevederilor la realitățile actuale, în cei 10 de ani de la aprobarea sa inițială existând modificări fundamentale ale mediului economic, social, fizic și de cadru normativ, au dus la o aplicare greoaie și problematică a prevederilor cuprinse în prezenta lege.

Totodată, în contextul dezvoltării urbane accentuate și de cele mai multe ori fără a exista o planificare de ansamblu care să asigure crearea de noi spații verzi, importanța prevederilor legale prin care se determină metodele de protejare și administrare a spațiilor verzi existente, în vederea asigurării calității factorilor de mediu și a stării de sănătate a populației precum și a respectării de către România a suprafeței minime de spațiu verde /locuitor, devine din ce în ce mai pregnantă.

În prezent, între administrarea spațiului verde din România și tendințele actuale din domeniu la nivel european, determină o discrepanță considerabilă între procedurile propuse de către administrațiile locale și nevoile reale ale societății.

O primă problemă de aplicare a legii constă în lipsa unei definiții a spațiului verde care să indice componenta vegetală și rolul socio-cultural și de mediu al acestuia precum și titularul dreptului de proprietate asupra spațiilor verzi.

Din lipsa unei definiții clare a noțiunii de spațiu verde a rezultat o gestionare minimă, defectuoasă și superficială a acestuia bazată mai mult pe administrarea cantitativă a acestuia și nu una calitativă care să se raporteze la mediul înconjurător, la adaptabilitatea anumitor specii într-un anumit areal.

De asemenea, s-a constatat, din experiment și din dinamica activităților pieței imobiliare și din dezvoltarea haotică a infrastructurii, a modului de gestionare a spațiilor verzi de către autoritățile administrației publice locale, a întreținerii vegetației urbane, o presiune tot mai mare asupra spațiilor verzi, prin scăderea cantității și a calității acestora.

Necorelarea prevederilor legii cu prevederile legilor din materia autorizării executării construcțiilor și a urbanismului au creat în practică numeroase dificultăți de asigurare a unei dezvoltări și/sau administrări judicioase a spațiului verde. Se impune, așadar, ca intervențiile asupra spațiului verde precum și amenajarea de noi spații verzi să fie supuse întocmirii de proiecte tehnice, întocmite de specialiști în domeniu.

Restrângerea suprafeței de spații verzi ca urmare a retrocedărilor constituie una dintre problemele majore în acest domeniu iar crearea unor instrumente juridice prin care să se asigure păstrarea destinației de spațiu verde este urgentă și necesară.

În contextul dezvoltării localităților și extinderii intravilanului acestora se impune crearea unei strategii de dezvoltare a spațiilor verzi astfel încât să se poată asigura atât respectarea reglementărilor UE în materie cât și asigurarea calității factorilor de mediu și stării de sănătate a populației printr-o distribuție uniformă a acestora.

Inoperabilitatea normelor tehnice pentru întocmirea registrelor locale ale spațiilor verzi până la data de 03.06.2011, conform art. 16, paragraf (3) din legea 24/2007 și conform Norma tehnică pentru elaborarea

Registrului local al spațiilor verzi din intravilanul localităților din 17.05.2010 au rezultat în neîntocmirea registrelor locale ale spațiilor verzi din majoritatea localităților din România și, astfel, a inexistenței unei evidențe reale a situației spațiilor verzi. Neîntocmirea registrelor verzi și strategiilor pentru conservarea și dezvoltarea rețelei de spații verzi a dus la o administrare superficială a spațiilor verzi, care nu servește nevoilor reale ale societății.

Lipsa definirii termenilor specifici, tehnici din cadrul legii precum și lipsa unui instrument prin care să se detalieze modalitățile prin care se poate interveni asupra administrării spațiilor verzi (instrucțiuni de taiere, de plantare etc) au creat dificultăți de interpretare a legii și au generat o aplicare haotică a prevederilor legale. De asemenea, în lipsa unor norme specifice, administrarea în concret a spațiilor verzi se face fără a se ține cont de principii minime de gestiune a vegetației rezultând situații precum tăieri radicale ale coroanelor arborilor.

Gestiunea necorespunzătoare a spațiilor verzi din localități a determinat o multitudine de reacții ale asociațiilor profesionale și a societății civile dintre care amintim ”Declarația pentru articolul 35” (dreptul la un mediu sănătos), inițiativa unor asociații și grupuri civice pentru apărarea spațiilor verzi din orașele României prin care se face apel la autoritățile publice din România, dar și la organismele internaționale, de a întreprinde acțiuni care să protejeze spațiile verzi.

România se află în situație de infringement în ceea ce privește poluarea aerului cu particule solide, în special în marile orașe precum Timișoara, Brașov, Iași, București. Calitatea mediului în orașe este periclitată, iar o administrare responsabilă față de spații verzi, ca și componente ale mediului din aglomerările urbane ar duce la îmbunătățirea calității aerului și deci la conformare cu reglementările UE.

II. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Ca urmare a considerentelor anterior expuse, prezentul act normativ propune republicarea Legii 24/2007, în următoarele direcții majore:

1. Introduce o definiție a spațiului verde și actualizarea tipurilor de spațiu verde în raport cu tipul de proprietate și categoriile de folosință a terenurilor din intravilanul localităților conform legislației în vigoare, precum și cu principiile de dezvoltare durabilă și cu tendințele actuale din domeniu la nivel european;
2. Completarea obligațiilor referitoare la protecția și conservarea spațiilor verzi în funcție de proprietari și utilizatori în scopul îmbunătățirii calității spațiilor verzi;
3. Clarificarea și completarea obiectivelor de administrare a spațiilor verzi de către autoritățile administrației publice locale și de alte organe împuternicite în acest scop și de proprietarul spațiilor verzi conform principiilor de dezvoltare durabilă și tendințelor actuale din domeniu la nivel european;
4. Introduce prevederi legate de autorizarea lucrărilor de executare a construcțiilor, respectiv a lucrărilor de amenajare spații verzi și a lucrărilor de construcție care prin soluția tehnică afectează indicii de calitate și cantitate ai spațiilor verzi și ai elementelor vegetale, conform legislației în vigoare în construcții, Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții în scopul unei protecții reale și eficiente a spațiilor verzi. Aduce completări la Proiectul pentru autorizarea executării lucrărilor de construire (P.A.C.) și la Proiectul pentru autorizarea organizării lucrărilor de execuție (P.O.E.) în scopul îmbunătățirii și eficacității protecției spațiilor verzi;
5. Introduce și completează instrumentele de administrare a spațiilor verzi în scopul asigurării unei administrări responsabile a acestora în acord cu principiile și tendințele actuale din domeniu la nivel european și în scopul îmbunătățirii condițiilor de mediu din localități;

6. Eliminarea unor prevederi limitative, restrictive sau care pot fi interpretate ca fiind problematice în raport cu administrarea spațiilor verzi
7. Aduce completări referitoare la diferitele tipuri de protecție, întreținere și finanțare a spațiilor verzi conform tendințelor actuale din domeniu la nivel european;
8. Aduce completări reglementărilor legate de înstrăinarea, atribuirea, reducerea și schimbarea de destinație a spațiilor verzi în scopul unei protecții mai stricte a acestora.

Se preconizează ca odată cu intrarea în vigoare a noilor prevederi, să aibă loc o îmbunătățire a activității administrațiilor publice locale în domeniul administrării spațiilor verzi, precum și a activității proiectanților elaboratori ai planurilor urbanistice și regulamentelor locale de urbanism.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările și completările ulterioare.

